

1939

ȘCOALA VREMIII

REVISTA ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR ARAD

Anul X.

No. 7

Julie 1939

BIBLIOTECA ȘCOLII
ȘCOLII ARAD

PRIM REDACTOR;
ION D. UNGUREANU

S U M A R

Ion D. Ungureanu:

Sub semnul ritmului nou

Din câmpul profesunii

Petru Șerban:
Gh. Martin:

Chemarea de astăzi a învățătorului
Scrisoare deschisă către dl Iosif
Târziu

Dela instituțiile noastre

Dela Banca Inv.

N. Cristea:
I. C. Lascu:

Cuvânt de deschidere
Regulamentul secției mutuale

Dela asociație

C. Stamafoiu:

La datorie

Convocarea adunării generale, Bilanțul și Contul Profit și pierdere pe 1937, Bilanțul și Contul Profit și pierdere pe 1938, Contul de gestiune (amănunțit) al Casei Învățătorilor

Ion D. Ungureanu:

Raport asupra gestiunii revistei
»Școala Vremii« pe 1938

Ion Ilana:

Regulamentul rev. »Șc. Vremii«

Ion D. Ungureanu:

Regulamentul Casei Inv.

Literatură

George Chivulescu:

Trec nourii spre apus (pag. 210)

V. Lădaru:

Frânturi de gând (pag. 213)

Ion Ilana:

Dorului (pag. 216), Dorul p. 239)

* * *

Preludiu primăvăratice (pag. 217)

Teodorescu Glodeanu:

Renegare (pag. 228)

C. Maerie:

Seară (pag. 240)

Diverse

I. L.:

Cursurile de perfecționare dela
Arad

Banca Învățătorilor

Din fuga condeului

Librăria Învățătorilor

O propunere și o decizie

SCOALA VREMI

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL X.

Arad, Iulie 1939.

Nr. 7

SUB SEMNUL RITMULUI NOU

In sfârșit, după ani de frământări și lupte intestinale din cauza unor prea egoiste interese cari se cramponau de situații cari nu mai puteau dăinui, iată că principiile tineresti de luare în considerare a tuturor intereselor cari se pun în diferitele direcții de manifestare dăscălească, au ieșit învingătoare.

Dar învingătorul de azi nu mai are imaginea învingătorului preistoric, cu piciorul pe pieptul adversarului; ci, are imaginea cavalerului care strânge mâna învinsului, spre rodnică colaborare pentru promovarea intereselor comune.

Învățătorii din județul Arad au satisfacția să observe rânduială și bună gospodărie peste tot, odată cu pătrunderea, în conducerile instituțiilor învățătorești, a elementelor tinere, pline de ideal și de muncă.

Tineri și bătrâni într'o frățească colaborare ne-am dat mâna peste tot, imediat ce vechile apucături au fost abandonate de militanții lor, cari păreau a nu avea înțelegere pentru aspirațiile și idealismul generațiilor mai tinere.

La librărie, la bancă, la asociație; peste tot s'a făcut și se face, în ritm nou, bună gospodărie.

Să dea Dumnezeu să mergem înainte pe acest drum, să strângem tot mai mult rândurile și să luminăm faptele noastre cu dreaptă judecată și neobosită grijă pentru interesele Neamului și ale Profesiunii.

Ion Ungureanu

Din câmpul profesieiCHEMAREA DE ASTĂZI
A ÎNVĂȚĂTORULUI

Rolul său în educația tineretului;
rolul său în educația poporului,

Noua configurație statală care începe să ia formă și să se contureze în viața noastră națională, angajează în discuție diferite probleme și nevoi, care se cer satisfăcute.

Organismul social în noua sa ascensiune, tinde spre desăvârșirea unor noi imperative. Funcțiile vitale dela baza societății, determină creierea unei noi instituții, sau ajustarea celor existente la noile exigențe.

Funcția educativă, expresia vie a dăinuirii și perpetuării unui popor, potrivit adaugiului biologic: »funcția creiază organul«, — a dat naștere instituției școlare.

Intotdeauna școala a fost exponenta fidelă a nevoilor funcției sociale care a chemat-o la viață. Dependența ei directă de societatea pe care o servea, i-a asigurat viabilitatea.

Raportul de armonie dintre ea și organismul social, se caracterizează printr'o epocă cu rezultate plauzibile; dar în dată ce școala nu mai îndeplinea chemarea sa inițială, se producea o disensiune, o anormalizare a situației. Școala devenea o povară socială cu prea puține efecte satisfăcătoare pentru societate.

Fundamentarea istorică a acestei stări nu mai e nevoie a o aduce pe primul plan al discuțiilor noastre. Chiar evoluția noastră istorică, ne poate servi o mulțime de exemple (loconte în justificarea celor emise.

Am trăit epoci în care școala era concretizarea celor mai vii năzuințe ale sufletului colectiv; fiind legată prin afinitați indisolubile de realitatea care i-a dat ființa. Prin confundarea ei cu spiritualitatea socială, școala își îndeplinea misiunea ei originară. Au urmat vremuri când din cauza profundelor transformări sociale, școala nu era la înălțimea reclamată de societate.

Învățătorul, reprezentantul misiunii educative, trebuie să trăiască efectiv idealul pe care-l întruchiează în decursul existenței sale, instituția școlară.

El trebuie să fie imaginea eclatantă a preocupărilor și a frământărilor pe care școala o suferă în diferite epoci.

Trecutul vieții noastre naționale, și de-o parte și de alta a versantelor carpatiene, ne oferă probe edificatoare.

Învățătorul ardelean era servul umil a poporului care își croia un destin propriu în luptă cu cerbicia veneticului asiatic. El trăia o viață încadrată în tiparele aceleiași spiritualități cu a masei care s'a ridicat. Instinctul de conservare națională, l-a împins la o contopire reală cu mesianismul vieții noastre ardelenesti. Orice detașare, sau trăire în afară de aspirațiile intime ale poporului, îi erau fatale.

Ridicat în mireasma cântecelor bisericesti, care se împleteau adesea cu izbucnirile și aspirațiile pe care le cuprindeau cântecele naționale; — copilul ardelenesc adăpat la bucoava bătrânească, după ce se pătrundea de năzuințele naționale, se întorcea între ai săi să le cânte din strana de unde s'a ridicat. arhaicul *vimos* și să le povestească despre un nume de Trăian.

Confundarea cu atmosfera satului și a întregii vieți ardelenesti, îi forma o preocupare constantă. Prin trăirea unor astfel de idealuri, învățătorul ardelean de ieri a fost crainicul redeșteptător al mândriei naționale, care ne-a dus la îndeplinirea visului milenar.

Tot această caracteristică frumoasă, designează imaginea învățătorului haretian antebelic din Vechiul Regat. Trăind și el idealul întregirii, a călit suflute care prin sacrificiul și eroismul lor, au dat ființă unui vis de veacuri.

Aceste menționări, cu cinste aduse înaintașilor noștri cari au brăzdat în acelaș ogor național, ne conving de necesitatea încadrării învățătorului în centrul preocupărilor mesianice ale momentului istoric impus de cotitura vremii sub înrăurirea căreia se găsește societatea.

Noua structură socială națională, cere hotărit învățătorului o trăire intensă și o luptă dărză pentru realizarea aspirațiilor ei ideale.

Vrem desăvârșirea noastră — o facem printr'o spirituali-

zare continuă, la freamătul căreia să vibreze întreaga suflare românească. După o întregire teritorială, se impune o înche-gare, o unificare spirituală sub dominațiunea unei considera-țiuni morale noi, care sunt în perfect acord cu potențialitățile noastre politice.

Ne-au prea frapat excentricitățile dă peste hotare, prea ne-am lăsat seduși de exotismul apusean și în galopul frenetic am crezut că ne menținem la aceiaș înălțime cu alte popoare mai înaintate.

Desamăgirea a urmat repede care ne-a condus la necesitatea cunoașterii de noi înșine. Indrumarea aceasta spre fon-dul nostru autohton, pentru cunoașterea de sine, a determinat o aprofundare justă a realității naționale și acomodarea ueîn-târziată a instituției școlare, cu întregul ei arsenal, — spre realizarea noului ideal impus de societatea de azi.

Învățător, promotor ca întotdeauna a aspirațiilor și năzu-ințelor social-naționale, — azi mai mult ca niciodată, trebuie să se inhămeze cu însuflețire la desăvârșirea operei educative, Chemarea sa educativă, este chemarea în Istorie a Neamului.

Scopul activității sale, prin cauza sa originală, depășește cadrele celor patru pereți ai școlii. Zidurile nu-i pot mărgini avântul său cu care s'a înrolat și se înscrie în istorie.

Învățătorul de azi, trebuie să simtă pulsul și palpațiile neamului cheuat la o nouă viață sub îndemnul regesc al Au-gustui său Suveran.

O regenerare morală este condiția sinequa non, a dăi-nuirii noastre în istoria lumii. Pârghia de ridicare și de îm-prospătare a energiilor noastre morale spirituale, ne-a fost în-suflată, rămâne ca îndrumătorii-educatori, să se pătrună și să trăiască cu toată plenitudinea acest ideal salvator.

Tineretul care este hărăzit învățătorului spre educare, prin o nouă atmosferă care prinde să ia ființă în viața școlară, străjeria, este destinat spre îndeplinirea comandamentului de unificare spirituală și afirmare a națiunii.

Dinamismul viguros care plutește în interiorul școlii comunitatea de simțire și gândire, care conduce la aceleaș, preocupări de muncă, creiază din ei spirite întregi aservite societății.

Comunitatea de trăire integrală, desăvârșește în ei simțul

datoriei, disciplinei consimțite, ierarhiei sociale și al respectului social pe care se bazează noua societate în orânduirea ei morală.

Oprimarea oricărui individualism egoist sau anarhic și propagarea unei ambianțe cât mai altruiste și pusă în serviciul comunității sociale: cuib, centurie, stol, etc., este întorsătură normală care trebuie să o trăiască în plinătatea ei tineretul.

Infrățirea în lupta pentru realizarea acelor idealuri, pentru care trăiesc toți, preocuparea constantă de menținerea unei sănătăți fizice, ajutată de existența cât mai numeroasă a cantinelor școlare, farmaciilor, etc., crează un nou duh pentru armonizarea psiho-fizică în dezvoltarea naturală a copiilor.

Altoirea unei educații a minții pe o sănătoasă educație corporală, trebuie să fie mobilul preocupărilor învățătorului începând din primele zile de școală și până la terminarea școlarității copilului.

Nu îmbăcsirea de cunoștințe sterpe, fără nici'o aderență cu natura elevului și cu factorii care-l influențează, ci'o plecare în educația sa dela cunoașterea aprofundată și integrală a ființei lui.

Elevul prin trecutul său ereditar, este indistructibil legat de un mediu, în funcție de care potențialul său se cere actualizat. Plecând dela »râu, ramul care-i este prieten«, și respectându-i nuanța albastră sau cețoasă a cerului care-l înconjoară, dându-i cunoștințe în legătură cu interesele și preocupările sale, servind o educație naturală, reușim să creiem nu un autom mecanizat, ci o celulă conlucrătoare în angrenajul social, cu posibilități de creație determinatoare și chiar hotărâtoare.

Să nu uităm niciodată, că din gingașele vlăstare care le avem sub oblăduirea oastră, reliefează așii și despicatorii de noi cărări și viziuni în mersul omenirii.

O îndrumare educativă pornită din sufletul învățătorului pătruns de tainicele chemări care se găsesc virtuale în ființele plăpânde, nu se poate desăvârși în limitele unor ani pe care obligativitatea școlară îi prescrie cursului primar.

Se cere prelungirea acestei opere mărețe în cursul supra-primar, al adulților și tot cu aceleași gânduri, — dar adaptate vârstei, pubertății sau tinereții, — se impune și în timpul pregătirii premilitare.

Sentimentul social și conștiința înțelegerii datoriei impuse

de societate, începe să se afirme în mod pronunțat după 12 ani, elevul devenind din zi în zi mai înțelegător al socialului, într'un cuvânt, tinzând spre socializarea lui. Dar aceasta operă de punere a individualului în serviciul social al unității care-l înglobează, este o operă înceată, dar condusă cu tact și prudență, se poate aduce la îndeplinire.

Tendința finalismului social, care străbate ca un fir roșu acțiunea educativă din primii ani, trebuie continuată în epoca critică a adolescenței, a pubertății și prin înțelegerea părintească și avântul învățătorului, va fi aprofundată, prin diferite mijloace, și în epoca tinereții."

Creierea și întreținerea mijloacelor de ajutor între elevi prin cooperativele școlare, mai târziu se va extinde la promovarea cooperativelor sătești, care sunt cheazăia ridicării materiale a poporului nostru de azi.

Dragostea și interesul cu care și-a petrecut primii ani de școală vor imprima definitiv în sufletul lui dragostea față de carte, care nu-l va părăsi niciodată și care va forma o preocupare integrantă în viața lui de toate zilele în atmosfera satului. Cartea va deveni prietenul său nelipsit de toate ocaziile și la bine și la rău, și-l va determina să cerceteze cu mult suflet »Căminul cultural« cu toată biblioteca lui, din care adulții satului își trag hrana spirituală.

Învățătorul va ști îndruma »C. Cultural« ca să devină pentru satean o posibilitate, ca dragostea înfiripată în el față de carte, încă în din primii anii de școală, să-l însoțească în tot drumul vieții sale.

Învățătorul va fi cel mai înțelegător factor de promovare a acestor stadii pe care le parcurge tineretul și viața poporului în mijlocul căreia trăiește.

Insuflând suflet din sufletul său, insulețit de noua credință și noul avânt, el va tinde la înobilarea elevilor în timpul școlii primare prin virtutea străjerescă; iar flacăra străjerismului aprinsă, o va menține trează în cursul supra-primar, în școlile de adulți și-o desăvârșește în ed. premilitară.

Cam. cultural, va fi o școală de reîmprospătare și înviore spirituală a sătenilor în ajutorul culturii cărora vine.

Cunoașterea tuturor aspectelor vieții sătești, pentru culturalizarea maselor prin »C. culturale« asociații cooperativei,

culturale de binefacere, etc., necesită o preocupare de realitatea socială, care cea mai reală la noi, este satul.

Satul nu se înfățișează numai sub un aspect unilateral, el este o unitate complexă indistructibilă și toate aspectele lui sunt într'o strânsă corelație, de aceea cunoașterea lui științifică necesită aprofundarea lui sub toate aspectele.

Sănătatea fizică unită cu frumusețea morală, îndrumarea cinstită economică și politică, alătura de un standard de viață cât mai ridicat al vieții țărănești, mână în mână cu o muncă naționalizată, sunt condițiile de progres a satelor noastre.

Aceste nevoi se cer cunoscute de învățător, căruia «serviciul social» îi pune la dispoziție o metodă științifică cu rezultate sigure în îndeplinirea acestei chemări sociale.

Legea serviciului social, creiată din nevoia de a ajuta la ridicarea sănătății și culturii satelor noastre, prin mijlocirea acelor care s'au ridicat din mijlocul lor, este un răspuns oportun pentru aprofundarea cunoașterii realității noastre naționale.

s Cine mai mult ca învățătorul simte mai mult pătrunderea structurii sociale în obila-i chemare de educare a tineretului și a poporului?

Îndeplinirea conștiințioasă a frumoasei sale chemări, nu o poate săvârși decât printr'o activitate condusă în spiritul nou și în cadrul nouilor instituții naționale: străjerie, cămin cultural, serviciul social, etc.

Printr'o muncă prestată din suflet în serviciul acestor instituții, alătura de școală, învățătorul de azi se găsește la înălțimea cerințelor vremii și sub înrăurirea nouilor imperative categorice naționale.

Prin instituțiile create și cari sunt expresia nevoii educative, învățătorul înțelegător al misiunii sale, nu face altceva decât prin ele să desăvârșească socializarea și spiritualizarea individului, formând din el element util și de progres în sânul comunității naționale.

Învățătorului ardelean de ieri, care prin felul cum înțelegea să-și facă datoria, era pavăza conservării naționale; sau cel haretian, pregătitorul sufletelor de sacrificare pentru întregirea teritorială, — se substituie azi icoana învățătorului care prin idealismul său integrat noului spirit al vremii, daltoiește din stanca invincibilă a etnicului nostru, noui suflete,

noui simțiri, noi avânturi, pentru desăvârșirea spirituală a românismului.

El e icoana vie a unui luptător vajnic, stăpânit de frământări adânci, e formatorul unui crez moral, care va țâșni din străfundurile realității naționale și se va înscrie cu o coloratură specifică pe bolta culturii universale.

Ca și în alte vremi, el va răspunde chemării istorice și gloria neamului îl va încrusta cu glorie în paginile ei, pentru anonimatul muncii sale, pentru creiarea noului suflet pătruns până la sacrificiu de

*Credință și Muncă
pentru Țară și Rege*

Petru Șerban

Trec nourii spre apus

*Trec nourii spre apus să nu mă reînvie
Asupra ăstor plaiuri bătute de furtună
Mai reveni-vor ca s'aducă vreme
In sufletele pline de mâhnire?*

*Trec zilele în sbor, ca frunzele ce cad
Bătute de vifornița din munți.
Anii se scurg
Și viața-mi se îndreaptă spre amurg.*

*Tu suflet pustiit de caldele iluzii
Trăiești singurătatea veșnicilor ierni.
Te voi închide ca'ntr'o cochilie de scoică
Să taci s'ascuți la alte suflete ce râd*

*Trec nourii spre apus să numai reînvie,
Trec zilele în zbor ca frunzele ce cad.
In suflet pustiit de caldele iluzii
Taci ș'ascultă la alte suflete ce râd.*

George Chivuiescu
inv. Păiușeni

SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE DL IOSIF TÂRZIV

Domnule subrevizor,

În articolul Dvs. »Insemnări din carnetul meu ce control« ? (Șc. Vremii No. 5—6) stă scris... »poporul Moț nu este cântăreț e tacut și nu are auz muzical«. Va plângeați pe atunci ca satele sunt fără conducători de coruri, iar la câmpie sunt sate cu câte 2—3 înv. conducători de cor. Uitați oare, că în satele de câmpie sunt 7—14 înv. și dacă ai aduna pe înv. plasei Halmagiu, — care de multe ori nici nu-și arată talentele, fiind adesea numai călători, ex. Rusu Nicolae din Dulcele, muzicant minunat, numai și-a văzut satul, — ai obține abia cât în 2—3 comune din câmpie ?

Propunerea Dvs. a fost excepțională — și pentru aceasta plasa noastră trebuie să vă fie recunoscătoare, ca și pentru multe altele, — căci aici, unde este numai 1 învățator într'un sat și s'ar întâmpla să nu-i placă muzica, școala satului parcă n'ar exista. Deci, și acum ca și atunci, pentru satele cu învățatori puțini, trebuie să fie preferați cei buni muzicanți.

(Cazul Dlui I. C. Demetrescu contrazice această afirmație).

Lipsa satelor de învățatori coriști nu trebuie să aducă la concluzia că noi, »Moții« n'avem auz muzical, Nu vorbesc de mine. Vorbesc de Moții noștri. Tata cânta în Biserica Zimbrului de 40 de ani și cred că nu a jenat prea mult urechile ascultătorilor. Când mă duceam cu el »în jos« cu mere, l-am întrebat odată auzindu-l cântând pe un drum de șes: »De ce cânti Dta acum?« Era seara. Mi-a răspuns: »Să nu-mi vie somnul!« Marți, 14—VI a. c. mergând spre Poiana auzii răsunând valea de o doină trăgănată, cântată de o ceată de femei la sapă. În tot postul Crăciunului, satul răsună de colindele flacărilor cari se pregătesc »să meargă la Crăciun cu doba«. Clăcile aici sunt mai frecvente. La toate, cântecul cinstit.

Mai voiți exemple? Vă aduc nu unul, ci două; cele mai splendide dar și cele mai jalnice. Primul, exemplul lui Vasile Nicola Ursu, cel care din omul ce fermeca munții noștri cu »horele« sale (de unde numele de Horea), ajunsese tiranul, spaima

neamului stăpânitor. Ați mai văzut un asemenea om care lapădă fluerul, ca să apuce paloșul? Al doilea exemplu este al celui mai simțitor român, al lui Iancu — să fi avut ureche muzicală? — care lăpădând paloșul și-a petrecut vraja dragostei de neam, soră cu nebunia, cântându-i — ce ziceți, doinele aduse cu aeroplanul din Banat? — doina scumpă din fluer. Acel fluer, care în durerea lui ne-a îmbărbătat strămoșii, îl puteți vedea la Palatul Cultural Arad.

Da, nu am dat Neamului muzicanți ca Grozăvescu, dar am dat de aceștia jalnici, mii. Cine vrea să-i asculte să iese în drum că-i află. Sunt răspândiți în țară, mai mulți decât sunt acasă.

Mai stă scris, tot acolo: că ne mai trebuie, învățători cari să curețe vocabularul Moțului de o mulțime de străinisme«. Cum oare? Așa de puternică a fost infiltrația străinilor aici încât n-ea »stricat« și limba? Nu mă opresc mult aici, căci nu am dreptul de a deslega chestiuni de filologie, nu cunosc nici limba maghiară, dar am fost și la câmpie, și în Banat și totuși mi se pare vocabularul Moțului nu odată ci de 10 ori mai românesc.

Insă, ș' aici vă dau Dle subrevizor dreptate, nu că ne trebuie o anumită categorie de învățători, ci că ne trebuie învățători. Pe mine, un pic, mă cunoașteți, și comuna în care funcționez. Dacă nu v'ați ostenit a-mi lua recensământul copiilor atunci, la data de 4 Oct. 1937 când m'ați inspectat, vi-l dau acum tot pe acea dată:

recenzați	319
înscriși	146
<hr/>	
fără a fi vazut pe învățător	173

Cei 146 la doi învățători iar anul acesta 164 tot la doi învățători. Bugetul Lei 6000.

Iată dar că ne trebuie învățători mai mulți să vorbească cu locuitorii, cu copiii, și se înțelege că între mai mulți, vor fi și de cei cari vor putea și cânta. Să nu se încumete care cumva vre-unul, cari vor veni în munții nostri cu cunoștința despre noi din »Școala Vremii«, să înceapă prin operații la urechile noastre sub motiv că nu sunt muzicale!

Ne mai trebuie apoi și mai multă atenție, fără nici un dispreț.

Când se se mai incumetă cineva să rostească vorbe ca acestea »așa sunt aceștia dela sate, le place să trăească 'n murdărie« zic, când mă mai murdărește cineva [(chiar în ascuns cu asemenea vorbe voiu mai afla și eu o rămașiță din sabiile strămoșilor și-i voiu plăti pe loc.

Celor ce pășesc pe la noi le cerem, nu numai asprime, ci mai ales înțelegere. Altcum o pățeșc. Impăratul austriac în 200 ani a călcat pe aici o singură dată — și atunci fără înțelegerea necesară — și a pățit-o.

Cele din urmă nu vă privesc. Din partea Dvs. am avut nu numai înțelegere, ci și multă iubire. Nu numai eu, ci toți colegii din această plasă. Aceasta a fost doar o plângere pe care vi-am spus-o, cum îi place fiului să spue tatălui său năcazurile sale.

Cu toate aceste chestii de »ureche muzicală« și »uișaguri«, noi cei din plasa Halmagiului vă purtăm pentru totdeauna iubirea. Ne-ați iubit. Iubirea numai cu iubire se răsplătește.

Sper că toți colegii de pe aceste meleaguri se asociază la salutul pe care eu îl rostesc: Sănătate.

Gh. Martin
inv. Mo ț

Frânturi de gând

*Mulțumirea cea măruntă
Numai omul mic o simte;
Acea turmă de neghiobi
Strâmți la suflet, strâmți la minte.*

*Intâlnii nenorociți
La tot pas'n-al meu umblet,
Ce erau la minte largi,
Insă foarte strâmți la suflet.*

*Iară marea fericire,
Cea mai, naltă dintre finte,
Hărăzită-i celor ce-s
Largi lasuflet și la minte.*

V. Lădaru

Dela instituțiile noastre

CUVÂNT DE DESCRIERE

rostit la adunarea generală a „Băncii Invățătorilor“ ținută la 8 Iulie a. c.

Onorată adunare generală,

Pe ziua de azi s'a convocat adunarea generală a »Băncii Invățătorilor«, pentru a da seamă membrilor societari asupra operațiunilor financiare făcute de acest institut, creiat de necesitățile multiple ale muncitorilor culturali din orașul și jud. Arad. Convocarea hotărâtă pe ziua de 10 Martie a. c. a fost amânată din cauza evenimentelor internaționale cu repercusiuni și asupra pământului românesc, iar colegii, cari au răspuns cu atâta elan chemărilor Marelui Rege, azi, sunt puși în situația de a desprinde, din expunerea conducătorilor, mersul financiar în anul 1938.

Onorată adunare generală,

Banca Invățătorilor, așa cum s'a prezentat în trecut și să desvâluește azi, este efluxul avântului învățătoresc și cel mai evident ritm de înțelegere a realității. Caci, Dlor, vă aduceți aminte de povestea noastră de eri. Amintirile mai roesc deasupra capetelor mulțimii culturală, iar tabloul clipelor de odinioară se poate reconstrui fără gânduri mari. Era o perioadă sbuciumată ce ne plimba prin cel mai întunecat coridor de umilinți. O breaslă întreagă se sbătea să iasă din ghiarele jelaniei și din încâtușarea mizeriei. Viața ni se scurgea în ritmuri batjocurite de evoluția vremii. Prin toate părțile se ridicau strigăte după ajutor și alvii mântuitoare. Pe unde ne strecuram, problemele noastre materiale urmărite de neconținut, se deschideau ca un sbucium de conștiință, ca un pământ în care se framânta Nazuinți legate de viață. Din 1927, ne-am transformat în petiționari permanenți, ai drepturilor nesocotite. În clipa când, drumul desrobirii era împânzit de tragedii uluitoare, un nou crez se desprindea din intuiția situației și o credință să cerea la larg să-și desvâlească energia.

În anul 1933, 6 Decemvrie s'a statornicit cel dintâiu nu-

cleu de afirmare financiară învățătorescă în jud. Arad. O mână de curajoși în frunte cu vrednicul învățător Dimitrie Boariu, printr'o încordare plină de avânt, a scuturat organismul din letargie, a înjghebat o doctrină în puterea miraculoasă a Unirii. Calauză le era: instinctul acțiunii frățești. Par'că-i văd și acum pe acești sbuciumați cum aduceau nădejdi mari și cum amestecau senzații și îndemnuri în cântecele ascunse ale sufletelor. O solidaritate de sectă îi strângea într'un mănunchiu, având conștiința limpede a unei fapte bune pentru ceata mare culturală.

Așa s'a înfiripat cultul pentru »Banca Invățătorilor« care a creat un catechism dela care nu s'a abătut niciodată. Îndeplinind porunca vremii, aceeață instituție a intrat în conștiința obștească cu lozinca: »Din închisoarea neunirii de eri să facem pedestalul măreției de mâne prin înțelegere frățească«.

Banca învățătorilor a pornit din adâncimi, din însufletirea unei credințe și s'a așezat definitiv printre icoanele luminoase ale faptelor învățătorești.

Onorată adunare generală,

Institutul nostru financiar s'a infiripat din necesități profesionale și s'a dezvoltat sub privirile noastre. Au fost atâtea semne cari au legitimat înființarea lui. Și, privind în jurul nostru, putem spune adevărul întreg că, s'a dat toată măsura ca aparatul de ajutorare să nu-și piardă din vigoare și din conștiința organică a unității.

La început, Banca Inv. își progaga acțiunea prin puține elemente. Azi, prestigiul credințelor ei este purtat de atîția colegi cari îi înțeleg rostul și-i talmăcesc intențiile.

Cu un capitol modest, și-a făcut intrarea în lume cu o metodică îndrumare a spiritului public. Un nou crez se ivise în jurul ei și năzuia cu avânt să ridice ceata dascălească din umilința morală în care se sbătea. Și, în fața colegilor fac mărturisirea că Banca Inv. a intrat în patrimoniul nostru comun și stăruie cu o programatică energie să vindece atâtea dureri.

Posibil, că în mersul ei, n'a putut să tămăduiască toate ranele deschise de vitregia sorții, nici să aștearnă leacul tămăduirii complete. Să nu se uite faptul, că dela infiriparea

din anul 1933 până mai eri, a luptat cu neîncrederea unora și criticile altora. Și asupra ei s'a deslanțuit concepții nenoroците de observații învăluite în cele mai întunecate gândiri. Fără nici un raport cu realitatea, învinuitorii interesați aruncau în balanța șgomotoaselor învinuiri toată disertația savantă cotidiană, pe care li-o dicta capricioasa umbră a sufletului.

Uitând împrejurarea, că până ce, celelalte instituții financiare își zavoriau cassierile dinaintea publicului, Banca Învățătorilor s'a dovedit a fi un prolog al operei constructive și o pornire generoasă. Tot ce a fost cu puțință a făcut pentru ceice s'au apropiat de încăperile ei. Un suflet cald și un românism integral a palipitat în toată acțiunea ei.

Zic colegilor întruniți în adunarea generală: Apropiați-vă cu încredere deplină de această instituție care stă ca o mărturie a sentimentelor noastre pornite să dovedească obștei, că au primit și realizat sfatul dat de îndemnurile vremii.

Laudă celorce i-au pus temelia, iar primului ei îndrumător și ocrotitor, D. Boariu, cinste și venerațiune.

Mândră, curată și cinstită s'o fie vrednică învățătorilor români.

N. Cristea

Dorului

*Dece-mi bați în geam într'una
Dorule pribeag
Și te-așezi când bate luna,
Sfiicios în prag?*

*Du-te 'n lumea ta de visuri
Lasă-mă pustiu,
Nu-mi deschide noui abisuri,
Dorule, 'i târziu.*

*Moartea îmi trimite în creștet
Solii de argint.
Tot trecutu-i searbăd, vested.
Visurile mint.*

Ion Ilina

LĂ DATORIE

Din 6 Martie a. c., »Asociația Invățătorilor« din orașul și județul Arad nu mai e condusă de un comitet, ci de o comisie interimară. Unii știți cui se datorește această schimbare, alții nu. O lămurire clară și precisă va fi cât de curând. Până atunci recomand pregătire, pregătire care să fie demnă și pentru organizație și pentru profesie.

Din 26 August 1939, dată fixată pentru ad. generală a »Asoc.«, rog să nu faceți o zi banală, o zi obișnuită, ci o zi de sărbătoare pentru noi dascălii Aradului, omagiind-o cu prezeuța voastră numeroasă, cu entuziasmul, priceperea și-o ținută demnă de occidentalism. În această zi aveți de limpezit o situație și de trasat un nou drum organizației. Fiți demni! Nu cruțați nici banul și nici oboseala, când interese de ordin superior, vă cheamă la datorie. Onoarea, cinstea și prestigiul Invățătorimei arădane, depind de interpretarea ce veți da-o acestei zile.

Sănătate!

Președinte, **C. Stamatoiu**

Preludiu primăvăratice

Colegului S. Oarșă

*Eu sunt drumeț pe calea primăverii,
Cu sufletul scaldat în raze vii de soare,
Ce-am adunat din viață parfum de lăcrămioare
Și am ascultat doine de izvoare,
Strângânde de pretutindeni balsamul reînvierii.*

*Eu sunt drumeț întârziat pe cale,
Conduc de vraja roză-a fericirii,
Către limanul blând al nemuririi,
Adulmecat de cântul ce-l șoptesc zefirii,
Când luna blândă aruncă raze pale...*

*Colindător pe căi necunoscute,
M'adâp din apa boabelor de rouă;
Dar lumea cere ca în două,
Să 'mpart cu ea viața-mi nouă,
Nu însă și calvarul durerilor trecute!...*

Asociația Invățătorilor din Arad**CONVOCARE**

In conformitate cu hotărârea Comisiei de Cenzori a Asociației Generale a Invățătorilor — Secția Arad — din ședința dela 8 Iulie 1939, și în temeiul art. 35 din Statute, membrii Asociației Inv. din Arad sunt convocați în

ADUNARE GENERALĂ

în ziua de 26 August 1939, ora 8 a. m. în localul Casei Invățătorilor cu următoarea

Ordine de zi:

1. *Intonarea Imnului Regal de către membrii Asociației.*
2. *Cuvântul de deschidere al președintelui.*
3. *Chemarea învățătorului, rolul său în educația tinerețului și rolul său în educația poporului.*
4. *Situația materială și morală a școlii primare și a învățătorului.*
5. *Darea de seamă asupra mersului Asociației în anii 1937 și 1938.*
6. *Raportul comisiei de cenzori.*
7. *Aprobarea Bilanșurilor și Cont. de Profit și Pierdere pe anii 1937 și 1938.*
8. *Aprobarea bugetului pe 1939.*
9. *Adoptarea și votarea nouilor Statute ale Asociației.*
10. *Votarea regulamentului revistei »Școala Vremii«.*
11. *Votarea regulamentului Casei Invățătorilor.*
12. *Alegerea Comitetului Asociației județene și a Comisiei de cenzori, pe timp de 3 ani, conf. art. 35 din Statute.*
13. *Propuneri și interpelări.*

Propunerile și interpelările trebuiesc adresate conducerii Asociației înscris și cu 5 zile înainte de data Adunării, altfel nu se iau în considerare.

Dacă la această oră nu se întrunește numărul statutar, adunarea are loc, în aceeași zi, cu aceeași ordine de zi, la ora 9 a. m. cu orice număr de membri.

Arad, 8 Iulie 1939.

Președintele comisiei de cenzori:

ss. Al. Istodorescu

Conzori:

ss. Ion Ilina

ss. Gh. Albu

BILANȚUL

la 31 Decembrie 1937.

ACTIV		PASIV	
Casa	3040	Fond rezervă	31724
Depuneri Banca Inv.	23584	„ imobil	3250000
Dep. Banca Victoria	66328	„ bibliotecă	9715
Biblioteca	12715	„ »Iosif Moldovan«	62890
Imobil Cămin	3250000	„ »Petru Pipoș«	3438
Aparate laborator	10000	„ debitori gestionari	32000
Biblioteci Cercuri Cult.	12000	Ramășițe de plată	1000
Debitori gestionari	32000	Profit și pierderi	18882
<hr/>		<hr/>	
Total	3409667	Total	3409667

Președintele comisiei interimare: (ss.) *Const. Stamatoiu*.
 Membri: (ss.) *Ion C. Lascu*, (ss.) *N. Cârstea*. Cenzori: (ss.)
Al. Istodorescu, președ. (ss.) *I. Iluna*, (ss.) *Gh. Albu*.

CONTUL PROFIT ȘI PIERDERI

la 31 Decembrie 1937.

CHELTUIELI		VENITURI	
Cota către Asoc. Gen.	15000	Cotizații membri	93048
Cota către Regională	5000		
Cheltuieli de cancelarie	3000		
Delegați Congr. Gen.	5000		
Delegați Congr. regional	2500		
Transp. Comit. și Cenzori	7839		
Neprevăzute	3117		
Premii	2500		
Amenaj. Cam. oaspeților	7000		
Coroana funebre	600		
Ajutor Revizorat Școlar	5000		
Onorar funcț. Rev. Șc.	1000		
Fond ajutoare	5000		
Fond Culturale (ajutoare)	2000		
Credite de plată din 1936	8610		
Pierderi anterioare	1000		
Total cheltuieli	<hr/> 74166		
Beneficiu net	<hr/> 18882		
<hr/>		<hr/>	
Total	93048	Total	93048

Președintele comisiei interimare: (ss.) *Const. Stamatoiu*.
 Membri: (ss.) *Ion C. Lascu*; (ss.) *N. Cârstea*. Cenzori: (ss.)
Al. Istodorescu, preș.; (ss.) *I. Iluna*; (ss.) *Gh. Albu*.

BILANȚUL

la 31 Decembrie 1938.

ACTIV		PASIV		
Cassa: Asoc.	11654	Fond rezervă	31742	
Cămin	26807	„ imobil Cămin	3250000	
Revistă	19125	„ bibliotecă Asoc.	9715	
Depuneri: Banca Inv. Ar.	38355	„ »Iosif Moldovan«	22921	
„ „ Victoria	24182	„ »Petru Pipoș«	1261	
Biblioteca Asoc.	12715	„ Debitori gestionari	32000	
Bibliotecă cercuri Cult.	12000	„ Inventar Cămin	281045	
Imobil Cămin Asoc.	3250000	Supra solviri taxe cămin	13300	
Aparate de laborator	10450	Amenaj. cam. oaspeților	7000	
Debitori gestionar	34550			
Inventar Cămin	281045	<i>Profit și pierd. (benef. net)</i>		
Taxe restante Cămin	104466	Asociație	39267	
		Cămin	117973	
		»Șc. Vremii«	19125	
			176365	
		<hr/>		
	Total	3825349	Total	3825349

Președintele comisiei interimare: (ss.) *Const. Stamatoiu*.
 Membri: (ss.) *Ion C. Lascu*, (ss.) *N. Cârstea*. Cenzori: (ss.)
Al. Istodorescu, președ. (ss.) *I. Iluna*, (ss.) *Gh. Albu*.

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

la 31 Decembrie 1938.

CHELTUIELI		VENITURI	
Cotă Asoc. Generale	22746	Cotizații	90984
Cotă Asoc. Regionale	7125	Diverse venituri	3550
Cheltuieli de cancelarie	3205	Venituri Cămin	1040174
Delegați Congr. Gen.	6000	Venituri »Șc. Vremii«	68032
Transp. Comit. și Cenz.	12524	Beneficii din anii preced.	10632
Coroane funebre	620		
Ajut. Revizorat	3000		
Onorar funcț. rev. șc.	1000		
Diverse ajutoare	4100		
Particip. Cursuri de vară	3000		
Onorar casier	1250		
Fond desch. de credite	1329		
Cheltuieli Cămin	922201		
Cheltuieli »Șc. Vremii«	48997		
	Total cheltuieli	<hr/>	
		1037007	

Beneficiu net:

Asociație 39.267
 Cămin 117.973
 »Șc. Vr.« 19.125 176365

Total 1213372

Total 121337

Președintele comisiei interimare: (ss.) *Const. Stamatoiu.*
 Membri: (ss.) *Ion C. Lascu, (ss.) N. Cârstea* Cenzori: (ss.)
Al. Istodorescu, preș. (ss.) I. Iluna, (ss.) Gh. Albu.

CONTUL DE GESTIUNE
al Casei Invățătorilor din județul Arad
pe timpul dela 1 Iulie 1937 până la 31 Dec 1938.

Incasări

Nr. crt.	Specificarea Veniturilor	Prevederi	Drepturi	Incasări	Sume	Supra
		bugetare	consistate	efectuate	restante	incasări
		Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
1	Soldul anului 1936 37	761	761	761	—	—
2	Taxa de inciere	58000	59000	58500	500	—
3	Taxe de întreținere	660000	709275	687243	35332	13300
4	Taxe restante	80284	68284	28912	39472	—
5	Subvenție dela Stat	94250	94250	94250	—	—
6	Chirie dela Banca	10000	9000	9000	—	—
7	Ajutor dela Asociație	4000	6000	6000	—	—
8	Diverse venituri	19606	39446	39446	—	—
9	Chirie dela Cam. Uc.	28000	54158	24996	29162	—
10	Excedent de incasari și economii bugetare	62833	—	—	—	—
Total		1017734	1040174	949008	104466	13300

Plăți

Nr. crt.	Specificarea cheltueiilor	Prevederi	Plăți	Credite
		bug tare	efectuate	anulate
		Lei	Lei	Lei
1	Leafa servitorilor	60000	59956	44
2	Faină pentru aluat	31000	30034	966
3	Pâine	130000	114799	15201
4	Carne și untură	147000	145289	1711
5	Cartofi	25000	22652	2348

6	Lapte	47800	46743	1057
7	Cumpărături zilnice	51000	50354	646
8	Articole aromate	90000	81821	8179
9	Articole de bucătărie	78000	74895	3105
10	Instalațiuni (întreț. apad. și electr.)	25000	21078	3922
11	Reparațiuni mai mici	32000	29616	2384
12	Curățire și desinfectare	33000	31928	1072
13	Luminat	31000	30697	303
14	Încălzit	122500	122133	367
15	Apă	27000	24947	2053
16	Imprimate și cheltueli de birou	4000	2993	1007
17	Asigurarea edificiului	4424	4424	—
18	Spălatul rufelor	4000	1080	2920
19	Cotizații la Casa Cercuală	5000	2342	2658
20	Augmentarea bucătăriei	13760	13760	—
21	Dare de Stat	2205	2205	—
22	Cheltueli neprevăzute	15000	8455	6545
Total		978689	922201	56488

Tablou rezumativ despre pretențiunile Casei
la 31 Decembrie 1938.

1.	Sold numerar	Lei	26807
2.	Restanță din taxa de întreținere pe 1937/38	„	35832
3.	Restanțe mai vechi	„	39472
4.	Chirie restantă dela Căminul de Ucenici	„	29162
			131273
Se scad suprasolvirile			13300
Excedent la 31 Decembrie 1939			Lei 117973

Verificat și aprobat de Comisia Interimară a Asociației
Înrățătorilor din județul Arad de ședința din 30 Iunie 1939

<i>Președinte,</i>	<i>Secretar,</i>	<i>Membru,</i>	<i>Dir. Casei Inv ,</i>
C. Stamatoiu	N. Cârstea	Ion Lascu	I. Mladin

RAPORT

asupra gestiunii revistei „Școala Vremii” pe anul 1938.

Situația revistei „Școala Vremii” pe anul 1938 este următoarea:

I. Din punct de vedere material.

Incasări:

Din abonamente	39600
„ fondul afectat	27698
„ Dobânda fondului	734
Total disponibil	<u>68032</u>

Cheltueli:

Cu tipărirea	40881
„ Expediția	2026
„ Salarii	6000
Total cheltueli	<u>48907</u>

Sold la finele anului: 19125 lei rămași în casă. Această sumă constituie ultima rămașiță dintr'un fond de 60000 lei ce nu trebuia atacat, dar, care totuși a fost consumat de către vechea conducere a revistei ca să acopere cheltuelile, deoarece abonamentele nu le acopereau.

O politică deficitară pusese revista în situația să încaseze din abonamente 39600 lei, dar să cheltuiască 48907 lei; aproape cu zece mii lei mai mult.

În momentul când mi-am dat seama de această tristă realitate, trecuseră luni de zile și revista — tiparul și administrația — consumase deja și restul din fondul de care am vorbit.

Revista era amenințată să-și înceteze apariția.

Comitetul revistei întrunit în ședința comună cu al Asociației, au găsit soluția în ridicarea abonamentului la 80 lei anual, care totuși nu acoperă toate cheltuelile, foarte reduse dealfel.

În acest caz am recurs la o soluție; deoarece observasem că revista merge la Primăria orașului și la Comitetul școlar Județean, dar dela care nu s'a îngrijit nimeni să ceară un sprijin de ani de zile. Am cerut și am obținut: dela Comite-

tul școlar 15000 lei, dela Primărie 5000 lei. Sperăm să mai obținem dela Bancă și Librărie.

Tot din punct de vedere material, am găsit revista într'o stare deplorabilă și anume :

1. Numărul cel mai mic de 33 pagini (vezi numărul 6 din 1938) costa la tipar 4620 lei ;

2, Se tipăreau câte 8—900 de exemplare, dar nu se expediau decât tot atâtea câte se expediază astăzi, când, am dat ordin să se tipărească numai 700 bucăți.

Cea dintâi măsură pe care am luat-o a fost reducerea costului la tipar, cu oca 500 lei la număr.

Pentru edificare specificăm că numărul de pe Iunie 1938 este identic ca mărime cu numărul de pe Decembrie 1938. Dar primul costă 4620 iar ultimul costă 4110 lei.

Cu toate că, din cauza extinderii mai mari a revistei și lucrului mai mult, primul redactor primește 800 lei la fiecare număr (față de 500 lei cât primea dl Blagailă) totuși revista este în câștig, față de trecut, din toate punctele de vedere.

Dacă Adunarea dorește, eu voi da lămuriri și mai amănunțite în ședință.

II. Din punct de vedere administrativ.

Dată fiind situația în care a ajuns revista, măsurile energice pe care le-am luat au dat motiv dlui Sabin Mihuş să demisioneze. Dsa primind mulțumirile noastre pentru munca depusă, a fost înlocuit cu dl Iulian Pagubă al cărui trecut de cinste și muncă ne îndreptățește să avem mari nădejdi.

Dl Iulian Pagubă a pus deja ordine în administrația revistei,

III. Din punct de vedere tehnic și moral.

Dacă ar fi numai faptul că revista apare de multe ori în număr sporit de pagini, cu material divers și cu îngrijire împărțit, ar fi deajuns ca să conchidem ca »Școala Vremii« se află azi într'un real progres față de trecut.

Sigur, revista nu poate satisface gusturile fiecărui, așa că se vor fi gășind destui critici contra ei, dar așa cum este — cu noua ei îndrumare de a face loc tuturor să scrie — revista este oglinda noastră a tuturor, nu numai a unuia sau doi, cari apoi să facă din ea un buletin de propagandă politică subversivă, sau de reclamă personală.

Ion D. Ungureanu

REGULAMENTUL

Secției de asigurare mutuală de pe lângă Banca Invățătorilor din jud. Arad, votat în adunarea generală ordinară din 8 Iulie 1939.

Intocmit de: **Ion C. Lascu.**

I. Înființare. Scop. Durată.

Art. 1. În conformitate cu Art. 23 al. f. din Statutele Băncii se înființează pe lângă »Banca Invățătorilor din jud. Arad« o **secțiune de ajutor în cazul morții și de economii obligatorii** pe baza de mutualitate, cu sediul la Banca Invățătorilor din jud. Arad.

Art. 2. Scopul secțiunii este: a) să acorde ajutoare în caz de deces al membrilor ei — b) să cultive simțul de economie și prevedere al asociaților ei.

Art. 3. Durata secțiunii este aceeași ca a Băncii.

II. Membrii. Înscirerea. Drepturi și datorii.

Art. 4. Pot fi membri: a) învățătorii titulari din jud. Arad și soțiile acestora, chiar dacă nu sunt membre ale corpului didactic primar, fără considerare dacă sunt sau nu și membrii Băncii. b) părinții învățătorilor și soțiilor lor. Toți să nu fie trecuți de vârsta de 50 ani.

Art. 5. Debitorii Băncii Invățătorilor din jud. Arad vor fi, în mod obligatoriu, membrii Secției de ajutor mutual.

Art. 6. Cei prevăzuți la art. 4 trebuie să semneze o declarație de înscriere în Secție, legalizată de directorul școlii sau organele de control respective, pe un formular tip.

Declarația, pentru cei cari nu-s membri ai corpului didactic primar, trebuie semnată și de respectivul învățător din familie.

Art. 7. În termen de o lună dela primirea declarației — cerere de înscriere, Consiliul Băncii e obligat să se pronunțe. Nu pot fi respinse decât cererile persoanelor evident bolnave și ale celor ce lucrează contra secției.

Contestațiile se fac către adunarea generală, care decide în ultimă instanță.

Art. 8. Calitatea de membru se pierde:

a) prin retragere anunțată în scris, cu cel puțin 3 luni înainte de închiderea anului social. Retragera nu se poate face decât după 3 (trei) ani dela înscriere.

b) prin deces, pe baza actului oficial doveditor.

c) prin neplata cotizațiilor după 60 zile, fără o somație specială.

Membrii cari se transferă în alt județ își păstrează calitatea de membru al Secției până când sunt la curent cu plata cotizațiilor.

d) prin excludere. Aceasta se face de către Consiliul Băncii și se ratifică de adunarea generală. Se aplică acelor cari periclitează interesele și reputația secției. Decizia se comunică în scris celui exclus.

Art. 9. Membrii Secției sunt obligați :

a) să plătească taxa de 100 lei la înscriere pentru acoperirea cheltuielilor de administrație.

b) să achite cotizațiile în mod regulat

Art. 10. Cotizațiile sunt cele prevăzute în următorul tablou, anexat prezentului regulament.

Aceste cotizații se pot plăti lunar, trimestrial sau anual, la începutul perioadei fixate.

Art. 11. Termenele de asigurare sunt : pe 10 ani și pe 20 ani. Se fac asigurări începând dela 10000 până la 50000.

Art. 12. Asiguratul cotizează până la expirarea termenului de asigurare sau până la deces, dacă aceste se întâmplă înainte.

Suma ce i se cuvine o poate retrage la expirare termenului său o poate lăsa până la moarte, în care caz i se vor da dobânzi,

III. Acordarea ajutoarelor.

Art. 13. Asiguratul primește:

a) pentru caz de moarte, întreaga sumă pentru care s'a asigurat, dacă decesul s'a întâmplat după trei ani de cotizare. Primește 50% dacă a cotizat cel puțin 1 an și jumătate. Sumele cuvenite se vor plăti urmașilor legali sau beneficiarului declarat. Când acestia lipsesc, persoanelor sau instituțiilor cari s'au îngrijit de înmormântare.

b) în caz de expirarea termenului de asigurare, primește

intraga sumă asigurată. Dacă această sumă este lăsată mai departe, o va primi la expirarea noului termen. Suma poate fi lăsată până la moarte, în care caz se va proceda ca la punctul »a« art. 13. În ambele cazuri, după expirarea termenului de asigurare, suma se consideră depunere și produce dobânzi.

c) în caz de retragere, asiguratul nu poate avea nicio pretenție, dacă n'a cotizat cel puțin trei ani. După acest termen retrasului i se plătește 50% (cinci zeci la sută) din totalul vărsămintelor sale.

Când retragerea este dictată de mutarea în al județ, primește întreaga sumă, după împlinirea a 3 ani de cotizare.

d) celor excluși li se va da 50% din vărsămintele făcute, dacă au cotizat cel puțin jumătate din termenul de asigurare.

IV. Fondurile Secției.

Art. 14. Fondurile secției se compun din :

a) cotizațiile membrilor.

b) reținerea de 5% asupra sumelor de asigurare plătite conf. acestui regulament. c) donații.

Art. 15. Pentru cheltuieli de administrație și alte neprevăzute se destinează 5% (cinci la sută) din cotizațiile încasate, plus taxele de înscriere.

V. Dispozițiuni generale și tranzitorii.

Art. 16. Organele de conducere ale secției sunt acelea ale Băncii.

Art. 17. În caz de desființare a Secției, pe care o hotărăște adunarea generală, membrii secției vor primi cota respectivă, până la epuizarea întregului fond al Secției.

Art. 18. Membrii înscriși în Secția mutuală care a funcționat pe lângă Bancă până la data punerii în vigoare a acestui regulament, rămân membri și pe mai departe, conformându-se prezentului regulment.

Sumele vărsate de acestia până în prezent, împărțite cu cifra cotizației categoriei respective, dă vechimea, care li se va socoti la termenul de asigurare pe baza acestui regulament.

Art. 19. Regulamentul de față a fost votat, cu unanimitate, în Adunarea generală. Ordinară a »Băncii Invățătorilor din jud. Arad« ținută în ziua de 8 Iulie 1939.

Art. 20. Prezentul regulament se poate modifica de Adunarea generală a Băncii.

Art. 21. Anexă. Tabloul ce urmează face parte integrantă din prezentul regulament.

T A B L O U

despre cotizațiile anuale ale Secției Mutuale de pe lângă Banca Invațătorilor din Arad.

Vârsta asociațiilor asigurați	Termen de asigurare 10 ani					Termen de asigurare 20 ani				
	10000	20000	30.000	40000	50000	10000	20000	30000	40000	50000
	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală	cotiz. anuală
Intre 20-30 ani	700	1400	2100	2800	3500	400	800	1200	1600	2000
" 30-40 "	750	1500	2250	3000	3750	450	900	1350	1800	2250
" 40-50 "	800	1600	2400	3200	4000	500	1000	1500	2000	2500
" 50-57 "	1000	2000	3000	4000	5000	700	1400	2100	2800	3500
peste 57 "	1200	2400	3600	4800	6000	900	1800	2700	3600	4500

Aprobat în Adunarea Generală Ordinară a Băncii Invațătorilor din jud. Arad, ținută în ziua de 8 Iulie 1939.

Președ. adunării,
N. Cristea

Scrutători,
Tr. Popescu
Gavril Donat

Secretar,
I. Ungureanu

Renegare

*Sunt o pradă a morții, așa din senin.
Cui trebuie să cred și cui să mă închin?
Dacă Lui e dată cârma omenirii,
De ce nu întocmește puntea fericirii?*

*Dacă Lui nu-i crezi, ești numit păgân.
Cei ce-L proslăvesc îi cer o îndurare
Pe care nedând-o, nu-l cred în iertare.
Atunci eu de ce să îl mai îngân?*

Teodorescu-Glodeanu

REGULAMENTUL

Revistei Asociației Învățătorilor din orașul și județul Arad: „Școala Vremii“.

Raportor: **Ion Ilina**

1. Fondatorul și proprietarul revistei »Școala Vremii«, care apare în Arad, este Asociația Învățătorilor din orașul și județul Arad, care își păstrează toate drepturile și îndatoririle ce decurg din această situație, veghind mai ales asupra liniilor de conduită ale revistei,

Art. 2. Asociația Învățătorilor din orașul și județul Arad își exercită drepturile și datoriile prevăzute la art. 1 din acest regulament, prin președintele său — sau o altă persoană delegată de acesta — care prezidează și face parte din Comitetul revistei.

Art. 3. Comitetul revistei este organul care conduce de fapt revista prin persoana *Primului redactor*, care are dreptul de inițiativă în interesul revistei.

Din comitetul revistei nu pot face parte decât învățători și învățătoare cari au o activitate publicistică notorie.

Art. 4. Comitetul revistei este ales pe timp de 4 ani de Adunarea Generală. El poate fi complectat anual prin cooptari, în condițiile de valabilitate de acest regulament, de către comitet.

Art. 5. Comitetul redacției are următoarele obligațiuni:

- a) Să fixeze abonamentul anual;
- b) Să numiască Primul redactor și alt personal necesar;
- c) Să decida asupra tuturor chestiunilor cari privesc bunul mers al revistei;
- d) Să facă bugetul anual al revistei;
- e) Să angajeze sau să destituie administratorul-casier al revistei, la propunerea Primului redactor;
- f) Să verifice gestiunea revistei, prezentată de administratorul casier și să decidă asupra ei;
- g) Să distribue excedentul astfel:
 1. 50 % Fondurilor Asociației.
 2. 50 % Fondului de rezervă al revistei, a cărui întrebuințare o hotărăște Comitetul Asociației, întrunit cu Comitetul revistei.

Art. 6. Comitetul revistei este convocat valabil, când convocarea este semnată de președinte sau de Primul redactor — ori de ambii; în cazuri excepționale poate fi convocat valabil și prin semnătura a cel puțin trei membri din Comitet cari au participat regulat la întrunirile Comitetului.

Comitetul revistei — sau, în lipsa sa, primul redactor — se ocupa cu selecționarea materialului de publicat, cu menținerea revistei pe linia preocupărilor culturale, profesionale, artistice, naționale și sociale, ale corpului didactic.

Art. 7. Hotărârile Comitetului revistei sunt definitive și obligatorii, dacă au fost luate cu majoritatea celor prezenți, cu condițiunea ca prezenții să întrunească un număr de cel puțin jumătate din total. Întrunirile Comitetului revistei vor fi consemnate în procese verbale.

Art. 8. Conducerea Asociației, în raport cu revista, are următoarele atribuțiuni:

a) Exerciță controlul moral asupra cuprinsului revistei;
b) Inregistreaza hotărârile Comitetului revistei și poate lua parte la adunările acestuia, cu vot consultativ;

c) Ordonanțează — prin președinte — cheltuielile revistei pe baza bugetului respectiv, care buget va fi încadrat bugetului general al Asociației, ocupând un articol la venituri și altul la cheltueli.

d) Aproba ajutoare, pe seama revistei, din fondurile Asociației, pe bază de cerere. Ajutorarea revistei cu fonduri constituie o obligație morală și materială pentru Asociația Învățătorilor și conducerea ei, când este aorba de a i se menține existența.

Art. 9. Persoanele numite sau andajate cari muncesc efectiv pentru revistă au dreptul să fie remunerate.

Dreptul de apreciere asupra serviciilor acestor persoane aparține numai Comitetului revistei.

Art. 10. Regulamentul revistei devine valabil și obligatoriu numai dupăce a fost votat de Adunarea generală a Asociației.

Arad, Iulie, 1939.

REGULAMENTUL

Casei Invățătorilor din județul Arad

Intocmit de: **Ion D. Ungureanu**

Art. 1. Proprietarul, Casei Invățătorilor din județul Arad, este Asociația Invățătorilor din județul Arad.

Art. 2. Titlul casei este: Casa Invățătorilor din jud. Arad.

Art. 3. Scopul casei este:

A) Să adăpostească, să întrețină și să supravegheze pe copiii admiși în internatul Casei, constra taxelor prevăzute de acest regulament și fixate de Comitetul de conducere al Asociației, în fiecare an.

B) Casa Invățătorilor este aranjată pentru 130 (unasută treizeci) elevi și în caz de necesitate, pentru 150 elevi. Dacă numărul locurilor nu s'ar împlini cu copiii invățătorilor, membrii ai Asociației județene, se vor primi și copiii oricărui cetățean român nepătat, dar aceștia nu vor putea beneficia de taxa redusă. În locul prim se vor primi copii de profesori, apoi copii de preoți, copiii invățătorilor din alte județe și copiii oricărui funcționar de stat, cari fac serviciu pe teritoriul județului Arad.

C) Copiii invățătorilor, membrii Asociației Corpului didactic primar din județul Arad, vor putea beneficia de o taxă mai redusă care se va fixa în fiecare an de către Consiliul de administrație al Asociației Invățătorilor din Arad odată cu compunerea bugetului anual.

D) Taxa de întreținere, fixată în conformitate cu punctul C) dela acest articol se va solvi în mod anticipat, în trei rate, și anume: la 1 Septembrie, la 8 Ianuarie și la 1 Aprilie; iar taxa de înscriere și altfel de taxe se vor achita deodată cu rata primă. Nesolvirea taxelor la timp, aduc după sine excluderea elevului din internat.

E) Taxa de întreținere poate fi redusă simțitor prin compensare cu aducerea de alimente potrivite, în natură, măsură care nu poate fi aplicată parțial. Aplicarea ei este de competența consiliului și este valabilă numai dacă a fost publicată și afișată la 20—25 August.

Taxele de susținere

Art. 4. Pentru susținerea Casei, stau la dispoziție următoarele izvoare de venit:

- a) Taxele de întreținere solvite de elevi.
- b) Taxele anuale, solvite de membrii Asoc. înv. fixată de adunarea generală a Asociației.
- c) Taxele membrilor fondatori și ajutători.
- d) Colecte donațiuni, subvențiuni.
- e) Dobânzile eventualelor fonduri și fundațiuni.

Membrii Casei Învățătorilor

Art. 5. Membrii Casei Învățătorilor din județul Arad sunt următorii:

- a) *Ordinari*: toți membrii Asociației Învățătorilor din orașul și județul Arad.
- b) *Fondatori*: toate persoanele și instituțiile acceptate de adunarea generală, cari solvesc odată și pentru totdeauna, cel puțin 10.000 lei.
- c) *Ajutători*: persoane acceptate de Adunarea generală cari plătesc odată și pentru totdeauna cel puțin 5000 lei.

Conducerea și supravegherea Casei

Art. 6. *Conducerea*, supravegherea, dreptul de administrație și primirea elevilor în internat îl exercită Asociația Învățătorilor din jud. Arad, prin comitetul său.

Buget. Gestiune

Art. 7. Casa Învățătorilor se administrează pe baza unui buget separat, care se înglobează în bugetul general al Asociației. Deasemeni, gestiunea Casei se va ține separat, aceasta încadrându-se în gestiunea generală a Asociației Învățătorilor care se încheie la 31 Dec. în fiecare an.

Gestiunea Casei este condusă de directorul ei. Actele de gestiune trebuie să fie contrasemnate de membrii direcțiunii.

Art. 8. *Cât timp Casa Învățătorilor* va primi subvenție din partea statului? Consiliul de administrație va înainta Ministerului Instrucțiunii un exemplar de contul de gestiune.

Art. 9. Anul de gestiune începe la 1 Ianuarie și se termină la 31 Decembrie.

Art. 10. Gestiunea trebuie să fie contrasemnată de un contabil cooperativ, dintre învățătorii membri ai Asociației.

Conducerea

Art. 12. Dreptul și datoria de conducere a Casei Învățătorilor din jud. Arad, o are Comitetul de conducere al Asociației Învățătorilor din jud. Arad, care conduce prin delegație.

Art. 13 Președintele Asociației, Directorul Casei și un membru din comitetul Asociației formează direcțiunea, având misiunea, delegată prin proces verbal din partea Comitetului Asociației, să conducă toată activitatea Casei.

Art. 14. *Direcțiunea execută* și ia dispozițiuni urgente în toate cazurile, cari nu pot suferi întârziere; supraveghează și controlează întrebuințarea alimentelor, face inventarul acestora și al întregului mobilier, la sfârșitul fiecărui an încheiat; controlează cât mai des bucătăria internatului și dacă cere trebuința dă dispozițiuni de îmbunătățire și raportează aceasta comitetului. La propuneroa directorului Direcțiunea poate elimina din internat — în mod provizoriu — pe elevii cu purtarea rea, făcând raport despre aceasta Consilului de administrație pentru a hotărî definitiv.

Art. 15 *Despre hotărârile luate* se încheie proces verbal, pe care-l înaintează Comitetului Asociației pentru aprobare.

Art. 16. *Direcțiunea se convoacă* de director și, în absența președintelui, este presidată de membrul cel mai în vârstă.

Directorul

Art. 17. Directorul Casei poate fi numai un învățător cătorit activ, titular de cel puțin 5 ani în județ și tot de atâta timp membru în Asociația județeană, în următoarele condițiuni:

A) Să aibe cel puțin gradul II în învățământ.

B) Să aibă vârsta, cel puțin 30 de ani și cel mult 45 ani la numire.

Art. 18. Directorul Casei este ales și numit de către Comitetul Asociației, având următoarele îndatoriri:

A) Se va ocupa îndeosebi cu elevii din clasa I și a II. în timpul și la fel cu ceilali pedagogi angajați,

B) *Directorul este conducătorul* direct și îndrumătorul vieții interne a Casei. Este referentul tuturor cauzelor aparținătoare și împreună cu președintele reprezintă institutul în toate afacerile: face raport în fiecare ședință a Comitetului și Direcțiunei despre cele petrecute în internat.

c) *Directorul este îndatorat* a face toată administrația casei deci trebuie să posede cunoștințe de contabilitate și administrație iar împreună cu soția sa sunt obligați a se îngriji la timp de procurarea și întrebuințarea cu cumpăt a alimentelor necesare întreținerii internilor.

D) *Directorul fiind direct* și în locul prim răspunzător pentru buna gospodărie a casei, are dreptul de a angaja și licenția personalul de serviciu.

E) *Directorul conduce corespondența*, încasează, administrează și spesează toate sumele prevăzute în buget, în conformitate cu dispozițiile acestui regulament și a hotărârilor Consiliului.

F) *Administrează banii elevilor*, predați lui spre păstrare.

G) *Conduce biblioteca societății de lectură* N. Iorga și administrează taxele anuale solvite de elevi în scopul acesta, iar la sfârșitul anului de gestiune încheie socotelile și compune inventarul bibliotecii, pe care le prezintă Consiliului de administrație spre aprobare.

H) *Împreună cu soția sa* supraveghează întrebuințarea alimentelor având a se convinge personal despre calitatea și cantitatea mâncărilor servite. E răspunzător pentru ordinea și disciplina din Casă.

I) *Se îngrijește ca elevii să-și pregătească lecțiile* să aibă purtarea bună, apără integritatea corporală și spirituală a acestora, îi îndrumă la îndeplinirea datorițelor și în același scop să investește cu puterea părintească având dreptul ca față de elevii incorecți să aplice măsurile disciplinare necesare.

J) *În fiecare lună, o dată*, cercetează progresul în studiu și purtarea elevilor și în caz de lipsă avizează părinții despre rezultatele slabe.

L) *Păstrează și răspunde de întreaga avere mobilă și imobilă* a Casei ce i s'a încredințat.

Drepturile Directorului

Art. 19. Directorul Casei are dreptul, pentru sine și familia sa, la locuință în internat, luminat, încălzit, spălat și serviciu, precum și întreaga întreținere, asigurate prin bugetul casei.

Art. 20. Soția directorului, care nu poate fi funcționară,

are următoarele obligațiuni în schimbul avantajilor dela articolul precedent.

A) A procura alimentele zilnice, a supraveghea personal sufrageria și oamenii sau femeile de serviciu; a distribui alimentele.

B) Trebuie să fie prezentă la distribuirea mâncărilor.

Art. 21. Directorul casei are drept la concediu.

Concediul directorului dela 1 până la 5 zile îl dă președintele ori locțiitorul acestuia, iar concediul pe durată mai îndelungată îl dă comitetul care va propune un înlocuitor.

Art. 22. *Comitetul Asociației* disciplinează pe Directorul Casei și în caz motivat, îl suspendă.

Angajarea pedagogilor

Art. 23. *Consiliul de administrație*, la propunerea directorului, alege în fiecare an, unul sau mai mulți pedagogi instructori ca atari vor fi preferați profesorii dela școala unde sunt mai mulți elevii din internat. În caz că nu vor reflecta la post profesorii dela această școală, vor fi admiși profesori dela oricare altă școală secundară, învățătorii sau alte persoane cu cvalificație pedagogică.

Art. 24. *Pedagogii vor da tot concursul lor* directorului Casei în toate afacerile de ordine și de disciplină. Vor controla și supraveghea elevii în cursul orelor de meditație ajutând pe cei mai slabi ca să-și pregătească lecțiile. Vor fi prezenți în internat în tot timpul când elevii sunt acasă până seara la culcare. Vor supraveghia meditațiile elevilor încredințați lor.

Art. 25. *Pedagogii pot părăsi postul* numai la sfârșitul anului școlar ori mai de vreme numai după ce își vor da demisia cu o lună mai înainte. Comitetul de Conducere îi poate concedia serviciile oricând, anunțându-i despre aceasta cu o lună mai înainte.

Art. 26. *Pedagogii primesc salar lunar* care va fi fixat în fiecare an de către Consiliul de Administrație, apoi mai primesc locuință în internat, luminat, încălzit, spălat și întreagă întreținerea la fel cu elevii.

Monitorii

Art. 27. Pentru controlul elevilor să se facă cât mai intensiv și pentru menținerea ordinii în sala de studiu, în dor-

mitoare și peste tot locul Consiliul de Administrație, la propunerea directorului, numește după trebuință mai mulți monitori, dintre elevii cei mai distinși și cu purtarea bună, din clasele ultime. Aceștia vor da mână de ajutor la menținerea ordinii, pedagogilor și sunt obligați a ajuta la studiu pe elevii încredințați lor. Monitorii trebuie să fie șefi de cuiburi, în org. Străjii Țării.

Pentru aceste servicii Consiliul le va putea acorda scutirea taxei de întreținerea în parte sau în întregime, după aprecierea Comitetului Asociației, dar, în mod uniform.

Medicul Casei

Art. 28. Pentru controlul sanitar al elevilor Comitetul Asociației angajează în fiecare an un medic, care este îndatorat a cerceta pe fiecare elev bolnav; în fiecare zi, iar 7 pe lună va face vizita generală tuturor elevilor. În cazuri de boală contagioasă se va îngriji de camera de bolnavi.

Remunerația medicului se stabilește la compunerea bugetului în fiecare an și se va plăti lunar.

Elevii interni

Condițiile de primire, în internat

Art. 29. Se primesc în internatul casei copiii prevăzuți la art. 3, pe baza unei cereri, dacă urmează vreuna pin școlile din municipiul Arad.

Comitetul Asociației, în fiecare an până la 15 Iulie, cere declarațiunea părinților dacă mai susțin sau nu locul copiilor lor și pe anul școlar următor. Dacă până la această dată părinții nu se declară, locul se consideră liber.

Art. 30. Cererile de primire se adresează Comitetului Asociației și se vor trimite la adresr Casei, care le va prezenta apoi Comitetului spre deliberare, în ședința ordinară a acestuia. Despre rezultat, directorul va aviza imediat pe cei interesați.

Art. 31. La cerere de înscriere se va anexa certificat despre terminarea ultimei clase apoi certificat medical că este pe deplin sănătos. Reprezentanții legali ai elevilor vor mai iscăli o declarație că se supun tuturor hotărârilor ulterioare ale comitetului, iar învățătorii vor mai face dovadă că sunt în ordine cu taxele anuale către asociația județeană.

Intru cât starea materială a Casei permite, Consiliul de

administrație poate acorda copiilor de învățători scutirea taxei de întreținere în parte sau întregime, dacă vor dovedi că sunt săraci și sunt avizați la această bursă.

Elevii cari vor cere oarecari favoruri pe lângă documentele arătate la punctul C) vor mai prezenta un certificat comunal în care se va cuprinde starea materială a părinților, numărul membrilor de familie și ocupația acestora.

Art. 32. Elevul care pe baza declarațiunii este primit în internat dar nu-și ocupă locul rezervat sau în decursul anului își părăsește internatul fără motiv și continuă a rămâne la școala din oraș este obligat a solvi taxa de întreținere pe o lună în plus.

Art. 33. Elevii nu pot păstra asupra lor bani sau alte lucruri de valoare ci banii trebuie dați spre păstrare directorului Casei. Dacă vr'un elev nu se conformează acestor dispoziții, pentru lucrurile dispărute rămân singuri răspunzători.

Art. 34. Elevii vor aduce la internat haine de pat și lăngăria necesară.

Spălatul rufelor se poate face și în internat. Pentru aceasta însă se va plăti o taxă deosebită ce se va fixa de Comitet.

Art. 35. Pentru daunele făcute de elevi sunt datori părinții. Pagubele al căror autor nu se va putea descoperi vor fi plătite de toți elevii din aceeași cameră.

Dispozițiuni generale

Art. 36 Alimentarea și întreținerea elevilor interni și a personalului se face în mod casnic; nu se poate da în antrepriză.

Art. 37. Instrăinarea edificiuului Casei, ori schimbarea întrebuintării lui o poate hotări numai Adunarea generală a Asociației, la propunerea motivată a unanimității Comitetului de conducere al Asociației.

Art. 39. În Casa Învățătorilor nu pot obține locuință sau întreținere gratuită, alte persoane în afară de cele prevăzute în prezentul regulament.

Art. 40. Se va amenaju, cât mai confortabil, o cameră spațioasă pentru oaspeți, care va sta la dispoziția învățătorilor contra unei taxe de 20 lei pe 24 ore, pentru serviciu.

Venitul din aceste taxe va spori alocația bugetară destinată camerei de oaspeți.

Art. 41. Direcțiunea Casei poate aproba abonamente lunare pentru masă, contra taxei stabilite, dacă abonatul se învoiește a lua masa sub acelaș regim ca și elevii. Astfel de abonamente nu se acordă decât membrilor Corpului didactic și peagogilor.

Alte persoane nu pot fi admise decât pe baza unei cereri scrise, cu aprobarea Comitetului Asociației.

Art. 42. Mandatul de director al Casei se revizuieste din trei în trei ani. Acest mandat poate fi lungit printr'o hotărâre a Comitetului Asociației.

Art. 43. Directorul Casei este obligat a depune o cauciune, ca și directorii școlilor primare.

Art. 44. Presentul regulament intră în vigoare odată cu aprobarea sa de către adunarea generală a Asociației Învățătorilor din județul Arad.

Orice alte regulamente sau dispozițiuni anterioare acestui regulament, privitoare la Casa Învățătorilor, sunt și rămân definitiv abrogate.

Regulamentul de față este aprobat de adunarea generală ordinară a Asociației Învățătorilor din orașul și județul Arad, în ședința din

Președinte

Secretar

Scrutatori: }

Inițiativa pentru sărbătorirea Pensionarilor

No. 142 — 1939.

On. Redacțiune!

La apelul făcut în revista «Școala Vremii» pentru a comunica numele învățătorilor pensionați și decedați între anii 1919—1939, am onoare a Vă comunica, că în comuna Pecica; s'a pensionat în timpul susindicat Dl Petru Russu dir. școlar, care stă cu domiciliul în Pecica; tot în acest timp au decedat inv. Efrem Moldovan, Dimitrie Țigu și Efrem Hedeșan, originari din această comună.

Cu stimă *Ion Ghêbeleş* dir. școlar

P. S. — Sunt rugați toți d-nii directori, să răspundă apelului Asociației, până la 15 Sept.

Dorul

Te chem zadarnic, nu te mai arăți
Cu zâmbetul sfios ca 'n alte dăți,
Senină,
Erai o mare largă de lumină...
Azi, rătăcești în depărtări, streină.

Pustiul aleargă dorul și te cată
Pe căile de vis ca altădată,
Chemării,
Te-arăți o clipă 'n marginile zării,
Dar nu cobori să curmi pustiul așteptării.

Trecut-a 'n așteptare primăvara
Pe calde aripi va sbura și vara...
Amarnic,
Aleargă 'n noapte dorul — roib năprasnic —
El nu 'nțelege că-i zadarnic;

S'abați din calea lui destinul;
Pe el nu-l înspăimântă chinul;
S'avântă,
Durerea 'n rătăcire o frământă;
In goana 'naripată plânge, cântă.

Și când îl chem din depărtări să vie,
Să-mi umplă casa goală și pustie,
Cabrează.
Il strâng la piept, îl culc, îi cânt — visează —
De-afară geamu 'ncet se luminează.

ION ILUNA

Seară

A murit lumina 'n depărtări
Cenușii...

Iar de prin vii
Se strecoară,
Cu pași gingași de fecioară,
Suflul blândeii înserării...

Strigă cumpăna fântânilor,
Din răscruce...
C'o bătrână-i duce,
Din isvorul sfânt,
Intr'o oală de pământ,
Apă pentru toți bătrânii...

La o casă părăsită,
O potaie,
de foame se 'ndoaie,
Și-adoarme câinele dus,
Cu privirile ațintite în sus,
De parc'ar cerși cerului o pită...

— — — — —
E târziu... E liniște în sat
Și luna
Și-a risipit pe cer cununa,
De luminoase stele
Și mari și mărunțele,
Așa cum Dumnezeu în seamă i le-a dat...

— — — — —
E noapte... și câinele a scos ultimul oftat...

C. Mnerie

Diverse

CURSURILE DE PERFECȚIONARE DELĂ ARAD

În vreme ce, stațiunile balneare și climaterice ale Țării sunt tixite de lume îmbuibată, venită să petreacă (de suferinzi nu-i vorba căci băile sunt un lux nepotrivit lor) pe tot întinsul pământului nostru, echipe de harnici învățători sunt la lucru.

Deși vacanță, ei prețuiesc această muncă și o pun înaintea odihnei. Caută, cu multă râvnă să se pregătească și să se perfecționeze pentru marea misiune ce o au.

Cursuri de inițiere străjerească, cursuri la Serviciul Social, și acum cursuri de perfecționare iată câteva din ocupațiile de vacanță ale învățătorilor.

Aceste din urmă sunt în temeiul legii noi a învățământului, dar sunt mai ales în spiritul ritmului nou.

Învățătorul de azi, cu misiunea nouă de a da școalei o reală legătură cu viața și realitățile dela noi și de a da Țării solidaritatea fiilor ei, naționalismul pe tot pământul locuit de noi, se vrea cu armură nouă.

Deaceea sunt cursurile de perfecționare. Deaceea au venit ei la Arad.

Au venit și în Bradul nostru, chipuri bronzate, cu uitături semețe și ochi inteligenți. Sunt învățători din toate părțile Țării. Echipa lor, aici la Arad, este condusă de cunoscutul profesor universitar Bartolomeu Popescu, el însăși fost învățător și ridicat la aceste treaptă numai datorită priceperii și râvnei sale.

Conferențieri renumiți ca: Petre Andrei ministrul nostru, D. V. Țoni subsecretar de stat, Stanciu Stoian directorul învățământului primar ș. a.

Prin cursurile de perfecționare, învățământul își pregătește pe cei dintâi soldați ai reformei școalei ce se cerea.

i. l.

Banca Invățătorilor

În ziua de 8 c. a decurs în perfectă liniște și armonie adunarea generală a Băncii Invățătorilor din județul Arad.

Discuțiile au fost conduse cu mult tact de către președintele Nicolae Cristea.

Peste tot propunerile susținute de reprezentanții generațiilor tinere s'au impus atât prin participare în număr mare a tineretului, cât și prin o îmbucurătoare înțelegere din partea elementelor mai vârstnice.

Pentru complectarea consiliului, au fost aleși prin vot secret, în ordinea numărului de voturi, următorii: N. Cristea (candidat pe lista tineretului) Ion D. Ungureanu, Iosif Târziu, Fl. Lucușteanu și

Comisia de cenzeni e compusă din dnii: Gh. Rediș, N. Șerban și C. Istrate.

Hotărâri mai importante au fost următoarele:

1. O cotă de 10.000 lei din beneficiul disponibil a fost donată pentru înzestrarea armatei.
2. S'a hotărât întreținerea unui copil la școala de contabili cooperatori.
3. S'au acordat 30 de rate la împrumuturile pe termen scurt.
4. S'a reglementat definitiv secția mutuală.

Din fuga candelului

DI FURDUI mandatarul de plată a circumscripției respective a refuzat să rețină abonamentul revistei, dela colegi.

Deocamdată spunem numai că dsa lovește în interesul acelor învățători și ale asociației, prin gestul făcut.

DI MIRCEA NONU a refuzat numărul trecut al revistei, cu mențiunea: »Refuz! Nu corespunde.«

Se înțelege că revista învățătorilor nu mai corespunde acum pentru dl Nonu, pentru că nu mai este dsa la Asociație.

Azi, mâine, nu ne-am mira dacă nu i-ar mai conveni nici »Straja Țării«, pentru că n'a fost d-sa primit să urmeze la centrul de Inițiere.

Pentru dl Nonu, revista noastră »corespunea când făcea politică subversivă«.

Librăria Învățătorilor

În ziua de 7 Iulie, a avut loc adunarea generală a Librăriei Învățătorilor.

Din maniera adunări generale de a lăsa pe seama Consiliului un număr de importante chestiuni — ca și la Bancă de altfel — observatorul perspicace a putut să-și formuleze convingerea că întreaga atenție a adunării se îndreaptă spre compunerea consiliului.

Adunările sunt liniștite când își știu interesele bine păzite.

Trecându-se la complectarea consiliului, au fost aleși dnii: Ion Lascu, Lazăr Igrășan, Ion Ungureanu și V. Nicolaescu.

La cenzori: N. Șerban, I. Mandă și Eugen Spinanțiu.

Adunarea a hotărât donarea unei sume de cca 5000 lei pentru înzestrarea armatei și susținerea unui copil sărac la școală vânzător, pe spezele librăriei.

Di inspector Lazăr Igrășan a fost reales președintele Librăriei.

O propunere și o decizie

În adunările generale, din acest an, ale instituțiilor noastre — Banca și Librăria Învățătorilor — d. Ion Lascu inv. a propus un lucru neobișnuit în practica cooperației arădene. Și anume, din beneficiul amândorora să se susțină 2 copii săraci în școlile de cooperație (unul în cea de contabili și unul în cea de vânzător),

Propunerea a fost unanim primită și adunările au luat decizia întocmai. Dnii învățători sunt rugați ca până cel mai târziu la 1 Sept. a. c. să trimită pe adresa Băncii numele elevilor ce doresc a concura. Alegerea celor 2 elevi se va face pe bază de concurs, ce se va anunța la timp celor înscriși. Condițiuni: să fie absolvent de cel puțin curs primar, să fie român și să aibă vârsta între 15—19 ani, să treacă în fine o probă de aptitudini pentru meșteșugul ce se urmărește, în fața unei comisii fixată de Bancă și Librărie dintre membrii ei.

COMITETUL DE CONDUCERE:

Președ. Asoc. Constantin Stamatoin, revizor șc. C. Dogaru, s. revizor șc. I. Gâdea, s. revizor șc. Iosif Târziu, I. Vârtaciu, Ion Lascu, R. Ponta, Nic. Cârstea, I. Iluna, V. Lădaru, Gh. Moțiu și I. Ungureanu

ADMINISTRAȚIA: Iulian Pagubă inv. pens. Str. Abator 12.

Abonamentele se trimit pe adresa Administratorului.

REDACȚIA: Librăria Învățătorilor, Arad.

Manuscrisele, revistele pentru schimb, cărțile de recensat (în două ex.) și orice coresp. se trimit pe adr.: Redacției.

ADRESA:

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură Arad.